

Raadsvoorstel en -besluit

2026-0102476

Judith Westeneng
Afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling
11/09/26
Brief DGJ Uitnodiging zienswijze 1e
burap 2026 GR DGJ.pdf

Zienswijze Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid eerste bestuursrapportage 2026

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 147 lid 2 Gemeentewet te besluiten:

1. bijgevoegde zienswijze over de 1^e bestuursrapportage 2026 Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid (DG&J) in te dienen.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

Op 15 juli jl. heeft u van het Dagelijks Bestuur (DB) van de Dienst Gezondheid en Jeugd het verzoek ontvangen om uw zienswijze uit te brengen over 1^e bestuursrapportage (burap) 2026.

Zoals bekend kent de Dienst Gezondheid & Jeugd verschillende organisatie onderdelen, te weten Serviceorganisatie Jeugd (SOJ), Leerplicht en Voortijdige Schoolverlaten (LVS), Veilig Thuis (VT) en GGD.

De 1e burap 2026 geeft aanleiding om de gemeentelijke bijdrage voor het organisatieonderdeel Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) te verhogen. Conform regelgeving wordt deze begrotingswijziging daarom ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden.

De totale omvang van de gemeentelijke bijdrage voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis, wijzigt niet. Daarom wordt, gelet op artikel 39 van de Gemeenschappelijke Regeling, over de hiermee samenhangende begrotingswijziging geen zienswijze gevraagd.

Beoogd effect

Op grond van de wet op de gemeenschappelijke regelingen krijgt u de gelegenheid uw wensen en bedenkingen te geven op begrotingswijzigingen die leiden tot een verandering in de gemeentelijke bijdrage.

Argumenten

1.1. De begrotingswijziging SOJ leidt tot een aanvullende bijdrage van de 10 gemeenten van totaal € 10,2 miljoen

De lasten voor het onderdeel SOJ stijgen, voornamelijk als gevolg van het wettelijk verplichte kostprijsonderzoek en extra indexatie. Daarnaast zijn enkele tariefswijzigingen doorgevoerd na opstelling van de primaire begroting. Het jeugdhulpgebruik zelf stabiliseert.

Kostprijsonderzoek

Bij de verlenging van de contracten met zorgaanbieders per 1-1-2026 is een wettelijk verplicht kostprijsonderzoek uitgevoerd naar de toereikendheid van tarieven. De tarieven bleken te laag te zijn en moesten verhoogd worden met een impact van € 6,4 miljoen (+3,9%). Op dit moment wordt er gewerkt aan een ontwikkelopdracht met aanbieders om de kostprijs op onderdelen neerwaarts bij te kunnen stellen om de huidige impact van de herijkte tarieven te dempen. De verwachting is dat de eerste correctie op de tarieven in 2027 doorgevoerd kan worden. In de begroting 2027 is deze verwachting al verwerkt.

Extra indexatie

In de begroting 2026 is rekening gehouden met een indexatie van 3,28% voor tarieven en bijdragen. Op basis van de definitieve prijs- en loonontwikkelingen over 2026 is de indexatie vastgesteld op 5,13%. Het verschil tussen de geraamde en de definitieve indexatie leidt tot een correctie van € 3,0 miljoen die in deze eerste bestuursrapportage wordt verwerkt.

Over beide ontwikkelingen bent u door ons via een raadsinformatiebrief in december 2025 geïnformeerd (2026-0007078 27 januari 2026 Brief impact kostprijsonderzoek 2026 SOJ).

1.2 De bijdrage voor gemeente Zwijndrecht stijgt met € 2.162.000

Onderstaand overzicht laat zien hoe de begrotingswijzigingen voor Zwijndrecht uitwerken en uit welke componenten deze stijging bestaat:

Zienswijze Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid eerste bestuursrapportage 2026

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Zwijndrecht
Gemeentelijke bijdragen begroting 2026	20.883.463
Correctie indexatie 2026	380.808
Tariefsaanpassing 2026 n.a.v. herijking kostprijsonderzoek	838.646
Prijsverhoging verblijf met behandeling IHUB per 1.1.2025	48.585
Prijsverhoging Jeugdzorg plus per 1.7.2025	26.673
Resultaat op rechtmatigheidsonderzoeken	-32.955
Rentebaten en vrijval oude jaren	9.063
Mutatie jeugdhulpgebruik en besparingen	891.362
Gemeentelijke bijdragen eerste bestuursrapportage 2026	23.045.644

Zoals bij argument 1.1 toegelicht stijgen de lasten voor het onderdeel SOJ voornamelijk als gevolg van het kostprijsonderzoek en extra indexatie en tariefsaanpassingen. Ook wij merken dat het jeugdhulpgebruik in aantallen jeugdigen stabiliseert. Dit is mede het gevolg van inspanningen van gemeenten en SOJ in het kader van het verbeterprogramma beschikbare en betaalbare jeugdhulp. We zien echter wel een stijging van de kosten per jeugdige, niet door volumegroei, maar doordat de hulp door bovengenoemde ontwikkelingen duurder is geworden. Daarnaast worden de jeugdhulpkosten ook beïnvloed door enkele individuele casus. We kennen voorbeelden waarin het ons gelukt is om de kosten in een individuele casus fors te doen afnemen, bijvoorbeeld door uitstroom naar andere voorzieningen. Ook andere voorbeelden zijn er waarin kosten voor een individuele jeugdige in een korte tijd verdubbelen.

De stijging genoemd onder 'mutatie jeugdhulpgebruik en besparingen' wordt beïnvloed door de besparingen op basis van het verbeterprogramma 'beschikbare en betaalbare jeugdhulp' ad € 665.000. Bij de zienswijze op de primaire begroting 2026 hebben wij aangegeven dat de raming voor Zwijndrecht met dit bedrag kan worden verlaagd. Zonder deze besparing bedraagt de mutatie jeugdhulpgebruik € 226.000.

Naast de lokale verbetermaatregelen voor het betaalbaar en toegankelijk houden van jeugdhulp zijn we afhankelijk van de mogelijkheden van toekomstige landelijke wetgeving en de maatregelen die we in ZHZ-verband met de andere gemeenten nemen. Deze ontwikkelingen bevinden zich grotendeels in een voorbereidings- of verkennende fase. Eventuele structurele financiële effecten worden pas op termijn verwacht en zijn in deze eerste bestuursrapportage 2026 nog beperkt of niet zichtbaar te maken.

1.3 Voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis wijzigt onze bijdrage niet

De financiële prognose laat per saldo een beperkte afwijking zien van € 195.000 negatief voor de onderdelen GGD, LVS, Veilig Thuis en de daarmee samenhangende overhead. De belangrijkste oorzaak zit bij Programma 2 (Veilig Thuis). Hier wordt een voorlopig negatief resultaat van € 0,3 miljoen verwacht, met name door toenemende druk bij de crisisdienst (meer huisverboden), complexere casuïstiek en hoger ziekteverzuim. Deze ontwikkelingen sluiten aan bij landelijke trends. Richting de 2e bestuursrapportage wordt onderzocht of sprake is van structurele effecten en of aanvullende maatregelen of middelen nodig zijn. Op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen wordt een voordelig resultaat verwacht van € 0,1 miljoen, waardoor het totale resultaat € 0,2 miljoen negatief bedraagt. Een (eventueel) negatief resultaat wordt opgevangen met de bestemmingsreserve. Een zienswijze wordt hiervoor daarom niet gevraagd.

Zienswijze Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid eerste bestuursrapportage 2026

Kanttelingen

n.v.t.

Extern draagvlak

n.v.t.

Duurzaamheid

n.v.t.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

Na behandeling in de carrousel wordt de concept zienswijze met de DG&J gedeeld om zo te voldoen aan haar deadline van 23 september. Definitieve besluitvorming en toezending van de ondertekende zienswijze vindt plaats na de gemeenteraad van 6 oktober 2026. Het bestuur van de DG&J buigt zich dan eind oktober over de ingebrachte zienswijzen en neemt een definitief besluit.

Communicatie/publicatie/participatie

Na behandeling in de carrousel ontvangt de GR DG&J de (dan nog) concept zienswijze, om aan de door haar verzochte deadline (23 september) te voldoen. De griffie informeert de GR DG&J schriftelijk over de zienswijze, na het raadsbesluit op 6 oktober.

Personeel/organisatie/SCD

n.v.t.

Financiën

De financiële effecten voor 2026 worden verwerkt in de tweede Bestuursrapportage 2026 van onze gemeente. De financiële effecten voor 2027 en verder zijn reeds verwerkt in onze Kaderbrief 2027.